ECLI:SK:OSKE3:2019:7516203142.9

Sp. zn.:**16Cpr/2/2016**
IČS: **7516203142**

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v spore žalobcu PhDr. Františka Riga, nar. [redacted], bytom [redacted], Moldava nad Bodvou zastúpeného JUDr. Rudolfom Bezákom, advokátom so sídlom Krmanova 14, Košice proti žalovanému Mesto Moldava nad Bodvou, so sídlom Školská 2, Moldava nad Bodvou, IČO: 00 324 451 zastúpenému JUDr. Alenou Zadákovou, advokátkou advokátskej kancelárie Alena Zadáková & spol., so sídlom Kováčska 32, Košice, IČO: 17072760, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu mzdy

r o z h o d o l :

I. Určuje, že skončenie pracovného pomeru žalobcu ako zamestnanca, založeného vymenovaním z 29.8.1991 so vznikom pracovnoprávneho vzťahu 1.11.1991, výpoveďou žalovaného ako zamestnávateľa z 4.9.2015 je n e p l a t n é a pracovný pomer žalobcu trvá.

II. Nárok žalobcu na náhradu mzdy v y l u č u j e na samostatné konanie, ktoré bude vedené Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 7Cpr/1/2019.

III. V časti o náhradu nemajetkovej ujmy konanie z a s t a v u j e.

IV. Z a m i e t a vzájomný návrh žalovaného na určenie, že pracovný pomer založený pracovnou zmluvou z 1.11.1991 medzi žalobcom ako zamestnancom a žalovaným ako zamestnávateľom končí dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu.

V. V rozsahu zastavenia konania žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

VI. V prevyšujúcej časti, okrem nároku vylúčeného na samostatné konanie, žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) 24.2.2016, na výzvu súdu doplnenou 18.10.2018, domáhal voči žalovanému 1) určenia, že skončenie pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou uzatvorenou medzi žalobcom ako zamestnancom a žalovaným ako zamestnávateľom dňa 1.11.1991 výpoveďou žalovaného zo dňa 4.9.2015 je neplatné a pracovný pomer žalobcu trvá ďalej, 2) uloženia povinnosti žalovanému nahradiť mu mzdu vo výške 1766,- eur brutto mesačne od 1.1.2016 do 17.11.2016 a od 1.12.2017 do času, keď žalovaný umožní žalobcovi pokračovať v práci, maximálne za dobu 36 mesiacov, 3) uloženia povinnosti žalovanému nahradiť mu nemajetkovú ujmu a 4) uloženia povinnosti žalovanému nahradiť mu trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel pracovný pomer pracovnou zmluvou z 1.11.1991 na druh práce náčelník Mestskej polície v Moldave nad Bodvou. Dňa 9.9.2015 mu zamestnávateľ doručil písomnú výpoveď zo dňa 4.9.2015 podľa § 63 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce odôvodnenú zrušením časti zamestnávateľa, v zmysle ktorej mu mal pracovný pomer skončiť uplynutím trojmesačnej výpovednej doby. Má za to, že výpoveď je založená na nepodloženej domnienke neexistencie Mestskej polície v Moldave nad Bodvou, nebola daná zákonným spôsobom, a preto je neplatná. Do funkcie náčelníka mestskej polície ho menovalo mestské zastupiteľstvo, ktoré ako jediné má právomoc ho odvolať, čo sa doposiaľ nestalo napriek snahám primátora žalovaného. Činnosť Mestskej polície v Moldave nad Bodvou bola obnovená, pracovnú náplň vykonávajú opätovne všetci pôvodní príslušníci mestskej polície bez opätovného výberového konania, len funkcia náčelníka je obsadená inou osobou.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedol, že pracovný pomer so žalobcom bol ukončený v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákonníka práce. Z uvedeného dôvodu nemá

žalobca nárok ani na náhradu mzdy a zaplatenie nemajetkovej ujmy. Pre skončenie pracovného pomeru výpoveďou z dôvodu zrušenia časti zamestnávateľa v súlade s § 63 ods. 1 písm. a) bod 1 Zákonníka práce boli splnené všetky formálne náležitosti ako aj hmotnoprávne podmienky požadované Zákonníkom práce. Žalovaný dodržal písomnú formu výpovede, riadne doručil žalobcovi písomnú výpoveď do vlastných rúk 9.9.2015 a skutkovo vymedzil dôvod výpovede. Výpoveď bola riadne prerokovaná so zástupcami zamestnancov v zmysle ust. § 74 Zákonníka práce. Žalovaný si splnil voči žalobcovi aj tzv. ponukovú povinnosť, keď mu podaním z 24.8.2015 ponúkol prácu člena občianskej hliadky, ktorú žalobca neprijal. Medzi stranami je sporná skutočnosť zrušenia Mestskej polície v Moldave nad Bodvou, v dôsledku čoho bola daná žalobcovi výpoveď s odkazom na ust. § 63 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce, avšak všeobecný súd, ktorý prejednáva a rozhoduje pracovný spor, nemá právomoc rozhodovať a preskúmavať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a predmetné rozhodnutie môže preskúmavať len z hľadiska existencie právomoci správneho orgánu na jeho vydanie, nie z hľadiska jeho zákonnosti. Mestská polícia v Moldave nad Bodvou ako aj jej štatút boli zriadené všeobecne záväzným nariadením (ďalej aj „VZN“) mesta pod č. 2 schváleným na 9. zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 10.10.1991. VZN nadobudlo účinnosť dňom jeho vyvesenia 26.10.1991. Tým, že mestské zastupiteľstvo 20.6.2013 zrušilo predmetné VZN č. 2, štatút mestskej polície, zrušilo aj samotnú Mestskú políciu v Moldave nad Bodvou. Dňa 13.7.2015 bolo primátorovi žalovaného do vlastných rúk doručené upozornenie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice - okolie č. PD/115/8806-8 zo 7.7.2015, ktorým prokurátor konštatuje, že Mesto Moldava nad Bodvou nemá zriadenú mestskú políciu VZN. Vzhľadom k uvedenému vydal primátor 13.7.2015 opatrenie vo forme rozhodnutia primátora č. 6, ktorým pozastavil až do odvolania činnosť Mestskej polície v Moldave nad Bodvou. Dňa 28.10.2015 sa konalo 12. zasadnutie mestského zastupiteľstva v Moldave nad Bodvou, na ktorom poslanci uznesením č. 122/2015 schválili VZN o zriadení Mestskej polície mesta Moldava nad Bodvou. Pokiaľ žalobca v žalobe argumentuje, že rozhodnutie primátora č. 6 zo 7.7.2015, ktorým pozastavil až do odvolania činnosť polície v Moldave nad Bodvou, je nulitný správny akt, pričom sa odvoláva na závery okresnej aj krajskej prokuratúry, ktorá považovala vyššie citované rozhodnutie primátora za nezákonné, uvedená skutočnosť bola pojednávaná a rozhodovaná v rámci správneho súdnictva na Krajskom súde v Košiciach rozsudkom z 14.4.2016 pod č. k. 6S/146/2015-49, ktorým konajúci súd zamietol žalobu Krajskej prokuratúry Košice proti rozhodnutiu primátora mesta Moldava nad Bodvou č. 6 z 13.7.2015, pričom závery predmetného rozhodnutia sú záväzné aj pre súd v tomto konaní a nie je možné sa od nich odchýliť. Samotný štatút Mestskej polície nebol podpísaný primátorom mesta, na mestskom úrade nie je ani fotokópia pôvodného VZN č. 2 a toto sa nenachádza ani v archíve MV SR. Zriadenie mestskej polície do účinnosti zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii t. j. do 1.1.1992 mohlo byť v mestskom zastupiteľstve učinené aj formou uznesenia, avšak mestské zastupiteľstvo žalovaného žiadnym uznesením mestskú políciu nezriadilo. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii vstúpila do platnosti zákonná povinnosť miest a obcí vyplývajúca z ust. § 27 ods. 1, podľa ktorého obce, ktoré do účinnosti tohto zákona zriadili obecnú políciu, mali upraviť jej úlohy, oprávnenia a povinností v súlade s týmto zákonom v lehote do 3 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti teda do 1.4.1992. Žalovaný si túto povinnosť nesplnil. Pokiaľ bol žalobca menovaný do funkcie náčelníka mestskej polície primátorom mesta, táto kompetencia mu nepatrila, mohlo tak učiniť len mestské zastupiteľstvo. Žalobca nepredložil relevantné rozhodnutie mestského zastupiteľstva o svojom menovaní, žalovaný v archíve doposiaľ takéto rozhodnutie nenašiel, a teda je zrejmé, že žalobca bol do funkcie menovaný v

rozpore so zákonom. Má za to, že žalobcovi vznikol len faktický pracovný pomer vo funkcii náčelníka mestskej polície, ktorý sa fakticky skončil, keď žalobca v dôsledku výpovede prestal reálne vykonávať prácu náčelníka mestskej polície. Tento právny názor odôvodnil tým, že menovací dekrét ako aj pracovnú zmluvu považuje za absolútne neplatné právne úkony primátora mesta ako štatutárneho orgánu v pracovnoprávnych veciach podľa § 39 Obč. zák. a § 17 Zák. práce, nakoľko žalobca bol menovaný do funkcie náčelníka mestskej polície aj pracovná zmluva bola uzavretá na funkciu náčelníka mestskej polície, čo spadá do kompetencie mestského zastupiteľstva.

3. Žalovaný, pre prípad, že súd dospeje napriek uvedenému k právnemu názoru, že pracovný pomer so žalobcom bol ukončený neplatne, podal na súde 15.2.2017 vzájomný návrh podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce, ktorým sa domáha určenia, že pracovný pomer založený pracovnou zmluvou z 1.11.1991 medzi žalobcom ako zamestnancom a žalovaným ako zamestnávateľom končí dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, nakoľko nie je možné od žalovaného spravodlivo žiadať, aby naďalej zamestnával žalobcu.

4. Žalobca žiadal vzájomný návrh žalovaného zamietnuť ako nedôvodný.

5. Písomným podaním doručeným súdu 23.8.2017 žalobca zobral späť žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy s odôvodnením, že nemajetkovú ujmu si bude uplatňovať v samostatnom konaní. Vzhľadom k uvedenému žalobca nereagoval na výzvu súdu a žalobu nedoplnil v časti žalobného petitu (t.j. návrhu ako má súd vo veci rozhodnúť) uvedením v akej peňažnej sume žiada nemajetkovú ujmu priznať ani v časti skutkového odôvodnenia opísaním rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich uplatnený nárok. Vzhľadom k uvedenému súd podľa § 145 ods. 2 CSP konanie v časti o náhradu nemajetkovej ujmy zastavil, tak ako je uvedené vo výroku III. rozsudku.

6. Písomným podaním doručeným súdu 22.3.2017, na výzvu súdu doplneným 14.12.2018, žalobca navrhol pripustiť zmenu žaloby spočívajúcu v jej rozšírení o zaplatenie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku za 27 kalendárnych dní v roku 2014 v sume 1806,56 eur brutto. Uznesením z 17.12.2018 sp. zn. 16 Cpr/2/2016 právoplatným 11.3.2019 súd podľa § 143 ods. 2 CSP v spojení s § 23 písm. h) CSP navrhovanú zmenu žaloby nepripustil, pretože na konanie o predmetnom nároku je s účinnosťou od 1.7.2016 kauzálne príslušný Okresný súd Košice II.

7. Písomným podaním doručeným súdu 22.3.2017 žalobca navrhol pripustiť zmenu žaloby spočívajúcu aj v jej rozšírení o zaplatenie odstupného, avšak pred rozhodnutím o predmetnom návrhu zobral návrh späť na pojednávaní konanom 24.10.2018. Vzhľadom k uvedenému súd o predmetnom návrhu nerozhodoval.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, štatutárneho zástupcu žalovaného JUDr. Slavomíra Borovského , výsluchom svedkov Ing. Štefana Zachariáša a Ing. Imricha Ikrényiho, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, oboznámením sa s obsahom spisu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/146/2015 a zistil tento skutkový stav:

9. Uznesením č. 8/91-MZ z 29.8.1991 Mestské zastupiteľstvo v Moldave nad

Bodvou na svojom 8. zasadnutí schválilo výsledky konkurzného konania na funkciu náčelníka MsP a za náčelníka Mestskej polície v Moldave nad Bodvou schválilo žalobcu (citované uznesenie podpísané primátorom Ing. Štefanom Zachariášom, výpis z citovaného uznesenia z 17.9.1991, zápisnica z 8. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Moldave nad Bodvou konaného 29.8.1991).

10. Uznesením č. 9/91 - MZ z 10.10.1991 Mestské zastupiteľstvo v Moldave nad Bodvou na svojom 9. zasadnutí schválilo Štatút mestskej polície s doplnkami (citované uznesenie podpísané primátorom Ing. Štefanom Zachariášom).

11. Dňa 1.11.1991 žalobca ako pracovník a Mestský úrad v Moldave nad Bodvou ako organizácia v zastúpení primátorom Ing. Štefanom Zachariášom uzavreli pracovnú zmluvu, v ktorej bolo dojednané, že pracovník nastúpi do práce 1.11.1991 ako náčelník Mestskej polície v Moldave nad Bodvou a miestom výkonu jeho práce bude Mestská polícia v Moldave nad Bodvou. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú so skúšobnou dobou dva mesiace (pracovná zmluva z 1.11.1991).

12. Menovacím dekrétom z 1.11.1991 primátor žalovaného Ing. Štefan Zachariáš menoval do funkcie náčelníka Mestskej polície v Moldave nad Bodvou žalobcu dňom 1.11.1991 na základe toho, že Mestské zastupiteľstvo v Moldave nad Bodvou uznesením č. 9/91-MZ bod B1 schválilo Štatút Mestskej polície v Moldave nad Bodvou (menovací dekrét z 1.11.1991).

13. Z výpovede svedka Ing. Štefana Zachariaša, primátora žalovaného v rokoch 1990 až 2014, bolo zistené, že mestskú políciu mesta Moldava nad Bodvou zakladali v roku 1991 podľa zákona o obecnom zriadení, keďže zákon o obecnej polícii ešte nebol prijatý, a to v niekoľkých krokoch. Najprv doplnili Inšpekciu verejného poriadku rozšírením na 5 osôb a vyhlásili konkurz na náčelníka mestskej polície. Konkurzu sa zúčastnil žalobca aj terajší primátor žalovaného p. Borovský. Úspešný v konkurze bol žalobca. Výsledky konkurzu oznámil mestskému zastupiteľstvu, ktoré žalobcu uznesením odsúhlasilo a ustanovilo za náčelníka mestskej polície. Pripravili štatút mestskej polície, ktorý bol prijatý mestským zastupiteľstvom v októbri, a potom bol žalobca menovaný do funkcie náčelníka mestskej polície 1. novembra. Mestská polícia bola zriadená uznesením mestského zastupiteľstva ešte pred prijatím jej štatútu ako interného predpisu upravujúceho jej fungovanie. K zrušeniu štatútu mestskej polície pristúpili v roku 2013 po upozornení ministerstvom vnútra na nesprávne označenie uvedené na výložkách uniformy mestských policajtov v štatúte a v dôsledku uvedeného aj na uniformách, a keďže bol medzičasom prijatý zákon o obecnej polícii upravujúci jej organizáciu, štatút ako nepotrebný zrušili.

14. Primátor žalovaného opatrením označeným ako rozhodnutie primátora mesta č. 6 zo dňa 13.7.2015 vydal rozhodnutie, ktorým: 1/ odo dňa vydania rozhodnutia pozastavil až do odvolania činnosť mestskej polície v Moldave nad Bodvou, 2/ odo dňa vydania rozhodnutia nariadil bývalým príslušníkom mestskej polície v Moldave nad Bodvou odovzdať zbrane, donucovacie prostriedky a motorové vozidlo do úschovy podľa pokynov komisie vytvorenej na tento účel a 3/ odo dňa vydania rozhodnutia nariadil zamestnancom dohliadať nad verejným poriadkom v meste Moldava nad Bodvou ako členom občianskych hliadok vykonávajúcich činnosť v súlade s Občianskym zákonníkom a Trestným zákonom.

15. Krajským súdom v Košiciach bolo vedené pod sp. zn. 6S/146/2015 konanie o preskúmanie zákonnosti vyššie citovaného rozhodnutia primátora žalovaného, a to na základe žaloby Krajskej prokuratúry Košice podanej proti primátorovi mesta Moldava nad Bodvou ako žalovanému. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/53/2016 z 12.7.2018 právoplatným 3.9.2018, ktorým ako odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/146/2015-49 z 14.4.2016, bolo predmetné rozhodnutie primátora zrušené s odôvodnením, že primátor mesta zasiahol do kompetencie mestského zastupiteľstva a konal nad rámec svojich oprávnení resp. bez oprávnenia, pretože o pozastavení činnosti výkonu mestskej polície, odovzdaní zbraní a donucovacích prostriedkov a vymenovaní členov mestskej polície za členov občianskych hliadok rozhodoval samotný primátor a nie mestské zastupiteľstvo, v ktorého výlučnej kompetencii je zriaďovanie, zrušovania mestskej polície ako aj vymenovávanie a odvolávanie náčelníka mestskej polície. (spis Krajského súdu Košice sp. zn. 6S/146/2015, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/53/2016 z 12.7.2018)

16. Listom z 4.9.2015 č. 8090/2015 žalovaný, konajúc primátorom JUDr. Ing. Slavomírom Borovským, dal žalobcovi výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. a) bodu 1 Zákonníka práce z dôvodu zrušenia časti zamestnávateľa. Výpoveď odôvodnil tým, že pracovný pomer žalobcu ako zamestnanca bol založený pracovnou zmluvou z 1.11.1991 na druh práce náčelník MsP v Moldave nad Bodvou s miestom výkonu práce v Moldave nad Bodvou. Dňa 13.7.2015 bolo žalovanému doručené upozornenie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice - okolie pod č. Pd 115/15/8806 - 8 z 7.7.2015, ktorým konštatoval porušenie § 2 ods. 2 zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, keď žalovaný nemá zriadenú mestskú políciu všeobecne záväzným nariadením. Keďže MsP v Moldave nad Bodvou nie je zriadená zákonnou formou, zamestnávateľ si voči nemu nemôže plniť svoje povinnosti t.j. prideľovať mu prácu podľa pracovnej zmluvy. Z toho dôvodu bol ako zamestnávateľ povinný uskutočniť ponuku inej vhodnej práce podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce, 24.8.2015 ponúkol žalobcovi prácu člena občianskej hliadky v mieste dohodnutom v pracovnej zmluve ako miesto výkonu práce, ktorú žalobca písomne do zápisnice 24.8.2015 odmietol prevziať. (výpoveď z pracovného pomeru z 4.9.2015, list žalovaného z 24.8.2015, návrh dodatku č. 2 k pracovnej zmluve s náplňou práce, zápisnica z 24.8.2015 o neprevzatí dodatku č. 2 k pracovnej zmluve)

17. Výpoveď bola žalobcovi doručená poštou do vlastných rúk 9.9.2015 (doručenka na čl. 49 spisu).

18. Žalobca oznámil žalovanému, že trvá na tom, aby ho žalovaný naďalej zamestnával, v podanej žalobe, ktorá bola žalovanému doručená 26.1.2017 (doručenka na čl. 36 spisu)

19. Z výpovede svedka Ing. Imricha Ikrényiho bolo zistené, že bol poslancom Mestského zastupiteľstva v Moldave nad Bodvou dve volebné obdobia, posledné volebné obdobie primátora Zachariáša a prvé volebné obdobie primátora Borovského, pričom primátora Borovského určitú dobu zastupoval a v čase jeho neprítomnosti zvolával mestské zastupiteľstvo. Po nástupe primátora Borovského bolo zrejmé, že niektorí ľudia budú musieť odísť, čo sa aj stalo, a títo ľudia s tým súhlasili. Žalobca však odísť nechcel. Primátor

Borovský hľadal na žalobcu dôkazné materiály, aby ho mohol prepustiť. Dvakrát bolo zvolané mestské zastupiteľstvo, ktoré malo na programe aj rozhodovanie o odvolaní žalobcu, ale poslanci ani raz nesúhlasili s jeho prepustením. Primátor Borovský povedal, že žalobcu musí dostať z pozície náčelníka mestskej polície, nech to stojí čo to stojí. Keď primátor Borovský prijal rozhodnutie, ktorým pozastavil činnosť mestskej polície, mestským policajtom zobral zbrane a urobil z nich občianske hliadky. Taký stav trval cca dva mesiace, potom boli prijatí do pracovného pomeru späť ako mestskí policajti. Mal silný pocit, že bolo osobným záujmom primátora Borovského odstaviť žalobcu, čo sa mu aj podarilo.

20. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce účinný do 31.3.2002 (ďalej len „Zákonník práce č. 65/1965 Zb.“) medzi zamestnancami a zamestnávateľmi vznikajú pracovnoprávne vzťahy.

21. Podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb., pokiaľ Zákonník práce alebo iný právny predpis neustanovuje inak, vznikajú pracovnoprávne vzťahy najskôr od uzavretia pracovnej zmluvy, dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ak sa pracovný pomer zamestnanca zakladá voľbou alebo vymenovaním, najskôr od jeho zvolenia alebo vymenovania.

22. Podľa § 27 ods. 2 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. pracovný pomer sa zakladá zmluvou medzi zamestnávateľom a zamestnancom.

23. Podľa § 27 ods. 4 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. vymenovaním sa pracovný pomer zakladá u vedúcich zamestnancov vymenovaných do funkcie podľa osobitných predpisov. Ak je zamestnávateľ právnickou osobou, pracovný pomer sa môže založiť vymenovaním u vedúcich zamestnancov, ktorých do funkcie vymenúva štatutárny orgán.

24. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení účinnom od 24.11.1990 do 31.12.1991, obecnú políciu vedie jej náčelník, ktorého vymenúva do funkcie na dobu neurčitú obecné zastupiteľstvo na návrh starostu. Náčelník obecnej polície zodpovedá za svoju činnosť starostovi.

25. Podľa prechodných ustanovení § 251 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce účinný od 1.4.2002 (ďalej len „Zákonník práce“), ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj pracovnoprávne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. aprílom 2002, ak nie je ďalej ustanovené inak. Nároky, ktoré z nich vznikli, a právne úkony urobené pred 1. aprílom 2002 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

26. Podľa prechodných ustanovení § 251 ods. 1 Zákonníka práce pracovné pomery, ktoré boli založené voľbou alebo vymenovaním podľa § 27 ods. 3 až 5 Zákonníka práce pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa považujú za pracovné pomery vzniknuté pracovnou zmluvou podľa tohto zákona.

27. Vznik pracovného pomeru sa posudzuje podľa právnej úpravy účinnej v čase, keď mal byť pracovný pomer založený.

28. Pri súbehu vymenovania ako spôsobu založenia pracovného pomeru s

pracovnou zmluvou, môže byť právotvornou skutočnosťou založenia pracovného pomeru len vymenovanie alebo len pracovná zmluva.

29. Výpoveďou žalobcu a svedka Ing. Štefana Zachariáša (primátora žalovaného v rozhodnom období) mal súd preukázané, a medzi stranami ani nebolo sporné, že víťazom konkurzného konania na funkciu náčelníka mestskej polície v Moldave nad Bodvou v roku 1991 bol žalobca. Pokiaľ Mestské zastupiteľstvo v Moldave nad Bodvou na svojom 8. zasadnutí konanom 29.8.1991 prijalo uznesenie č. 8/91-MZ, ktorým vo výroku B/5 schválilo výsledky konkurzného konania na funkciu náčelníka mestskej polície a v zmysle výpisu výroku B/5 z predmetného uznesenia vyhotoveného 17.9.1991 schválilo za náčelníka Mestskej polície v Moldave nad Bodvou p. Františka Riga teda žalobcu, uvedený právny úkon je potrebné posudzovať podľa jeho obsahu a teda, že zo strany mestského zastupiteľstva v Moldave nad Bodvou došlo k vymenovaniu žalobcu do funkcie náčelníka Mestskej polície v Moldave nad Bodvou. Pracovný pomer žalobcu bol teda založený vymenovaním 29.8.1991 pričom pracovnoprávny vzťah žalobcovi vznikol 1.11.1991, tak ako je uvedené v pracovnej zmluve z 1.11.1991, ktorá však nie je listinou, ktorá by zakladala pracovný pomer žalobcu. Nemôže byť na ujmu žalobcu ako zamestnanca, že žalovaný ako zamestnávateľ napriek jednoznačnej právnej úprave postupoval zmätočne pri jeho ustanovení do funkcie. Od účinnosti zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce teda od 1.4.2002, podľa jeho ust. § 251 ods. 1 pracovný pomer žalobcu založený vymenovaním sa považuje za pracovný pomer vzniknutý pracovnou zmluvou podľa tohto zákona.

30. Čo sa týka otázky existencie Mestskej polície v Moldave nad Bodvou, obecná resp. mestská polícia predstavuje fakultatívny výkonný orgán obecného zastupiteľstva a starostu obce. Podľa ust. § 19 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení účinného od 24.11.1990, ktorý je všeobecným právnym predpisom obecnej územnej samosprávy, obecné zastupiteľstvo mohlo zriadiť ako svoj poriadkový útvar obecnú políciu a určiť jej organizáciu, objem mzdových prostriedkov a rozsah technických prostriedkov potrebných na jej činnosť. Citovaný zákon v § 19 ods. 2 upravil, že obecnú políciu vedie jej náčelník, ktorého vymenúva do funkcie na dobu neurčitú obecné zastupiteľstvo na návrh starostu, že náčelník obecnej polície zodpovedá za svoju činnosť starostovi, a v § 19 ods. 3 a 4 rámcovo vymedzil aké úlohy plní obecná polícia a aké majú jej príslušníci oprávnenia. Základné úlohy obecnej polície, jej organizáciu, práva a povinností pracovníkov obecnej polície bližšie vymedzil až zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii účinný od 1.1.1992, ktorý v zrušovacích ustanoveniach v § 28 zrušil § 19 ods. 3 a 4 zákona č. 369/1990 Zb. a vo svojich prechodných ustanoveniach v § 27 ods. 1 upravil, že obce, ktoré do účinnosti tohto zákona zriadili obecnú políciu, upravia jej úlohy, oprávnenia a povinnosti v súlade s týmto zákonom do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti teda do 1.4.1992. Pokiaľ v ust. § 2 ods. 2 cit. zákon zakotvil, že obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením (ďalej aj „ VZN“), uvedené sa vzťahovalo na prípady zriadenia a zrušenia obecnej polície od účinnosti tohto zákona teda od 1.1.1992 do budúcna. Obce, ktoré zriadili obecnú políciu do účinnosti tohto zákona, mali len dať do súladu s týmto zákonom jej úlohy, oprávnenia a povinnosti.

31. Vykonaným dokazovaním mal súd zápisnicou z 9. zasadnutia mestského zastupiteľstva žalovaného konaného 10.10.1991, uznesením mestského zastupiteľstva žalovaného č. 9/91 MZ z 10.10.1991 prijatého na jeho 9. zasadnutí a štatútom mestskej

polície (čo sa týka rukou dopísaných opráv a doplnení jeho strojom vyhotoveného znenia, súd za platné považoval len doplnenia realizované v zmysle rozhodnutia mestského zastupiteľstva na tomto zasadnutí týkajúce sa čl. 7) preukázané, že mestská polícia v Moldave nad Bodvou bola zriadená najneskôr dňom 10.10.1991 podľa § 19 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení účinnom do 31.12.1991, kedy mestské zastupiteľstvo žalovaného uznesením z 10.10.1991 č. 9/91 - MZ prijatým na jeho 9. zasadnutí vo výroku B/1 schválilo štatút mestskej polície ako jej dočasný organizačný poriadok do prijatia zákona o obecnej polícii, v texte ktorého je zároveň uvedené, že mestské zastupiteľstvo žalovaného zriaďuje ako svoj poriadkový útvar mestskú políciu. Dospel teda k rovnakému záveru ako Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 8Sžo/53/2016.

32. Čo sa týka skutkového tvrdenia žalovaného, že zrušením Štatútu mestskej polície bola zrušená aj Mestská polícia v Moldave nad Bodvou, s predmetným tvrdením sa súd nestotožnil a považuje ho za účelové, nakoľko štatút mestskej polície bol organizačným poriadkom mestskej polície a jeho zrušenie má za následok len to, že úlohy a organizácia mestskej polície, ako aj práva a povinnosti pracovníkov mestskej polície, sa od jeho zrušenia riadia výlučne zákonom č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii.

33. Podľa § 61 ods. 1 Zákonníka práce výpoveďou môže skončiť pracovný pomer zamestnávateľ aj zamestnanec. Výpoveď musí byť písomná a doručená, inak je neplatná.

34. Podľa § 61 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov ustanovených v tomto zákone. Dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemožno dodatočne meniť.

35. Podľa § 63 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce v znení účinnom od 1.9.2015 zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov, ak sa zamestnávateľ alebo jeho časť 1. zrušuje alebo 2. premiestňuje a zamestnanec nesúhlasí so zmenou dohodnutého miesta výkonu práce.

36. Podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom od 1.9.2015 zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď, ak nejde o výpoveď z dôvodu nadbytočnosti zamestnanca vzhľadom na skončenie dočasného pridelenia podľa § 58 pred uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý pracovný pomer na určitú dobu, o výpoveď pre neuspokojivé plnenie pracovných úloh, pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny alebo z dôvodu, pre ktorý možno okamžite skončiť pracovný pomer, iba vtedy, ak a) zamestnávateľ nemá možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať, a to ani na kratší pracovný čas v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce, b) zamestnanec nie je ochotný prejsť na inú pre neho vhodnú prácu, ktorú mu zamestnávateľ ponúkol v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce alebo sa podrobiť predchádzajúcej príprave na túto inú prácu.

37. Žalobca sa domáha určenia neplatnosti výpovede, ktorá mu ako zamestnancovi bola daná žalovaným ako zamestnávateľom listom z 4.9.2015 doručeným žalobcovi 9.9.2015, podľa ust. § 63 ods. 1 písm. a) bodu 1 Zákonníka práce, z dôvodu zrušenia časti zamestnávateľa, keď žalovaný ako zamestnávateľ nemá zriadenú mestské políciu zákonnou

normou, z uvedeného dôvodu nemôže prideľovať žalobcovi prácu podľa pracovnej zmluvy a ponuku inej vhodnej práce žalobca odmietol.

38. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že výpovedný dôvod nie je daný, nakoľko, tak ako je uvedené zhora, Mestská polícia v Moldave nad Bodvou bola zákonne zriadená uznesením mestského zastupiteľstva žalovaného najneskôr 10.10.1991 a mestským zastupiteľstvom zrušená nebola. Pokiaľ bol zrušený štatút mestskej polície, nebola tým zrušená mestská polícia, len jej organizačný poriadok a pokiaľ mestské zastupiteľstvo VZN rozhodlo o zriadení mestskej polície, išlo o jeho duplicitné rozhodnutie o zriadení poriadkového útvaru mesta.

39. Nakoľko vykonaným dokazovaním bolo zistené, že výpovedný dôvod nie je daný, naviac osobitný predpis, ktorým je zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v ust. § 2 ods. 3 ustanovuje ako predpoklad na ukončenie výkonu funkcie náčelníka mestskej polície jeho odvolanie mestským zastupiteľstvom, čo u žalobcu splnené nebolo, súd žalobe vyhovel a určil neplatnosť výpovede, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. Zároveň súd určil, že pracovný pomer žalobcu založený vymenovaním trvá.

40. Uplatnený nárok žalobcu na náhradu mzdy súd podľa § 166 ods. 2 vylúčil na samostatné konanie, tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku, z dôvodu potreby vykonať k mzdovému nároku ďalšie dokazovanie.

41. Podľa § 79 ods. 1 prvá veta Zákonníka práce v platnom znení, ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával.

42. Žalovaný sa vzájomným návrhom, pre prípad, že súd žalobe vyhovie, domáhal určenia, že jeho pracovný pomer so žalovaným končí dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, nakoľko nie je možné od žalovaného spravodlivo žiadať, aby naďalej zamestnával žalobcu, keďže pracovný pomer žalobcu vznikol len fakticky, rovnako Mestská polícia v Moldave nad Bodvou v čase, keď funkciu jej náčelníka vykonával žalobca, fungovala len fakticky. Mestská polícia bola platne zriadená až všeobecne záväzným nariadením a mestské zastupiteľstvo riadne zvolilo jej nového náčelníka, ktorý túto funkciu vykonáva doposiaľ. Vzhľadom k uvedenému nie je možné, aby sa žalobca vrátil pracovať vo funkcii náčelníka mestskej polície a inú pracovnú pozíciu žalobca odmieta.

43. Uplatnenie tejto výnimky prichádza do úvahy len v prípade, ak zamestnávateľ preukázal tzv. ospravedlniteľný dôvod, na základe ktorého je v rozpore s dobrými mravmi alebo inak nespravodlivé žiadať od zamestnávateľa, aby prideľoval prácu zamestnancovi, s ktorým neplatne skončil pracovný pomer.

44. Súd zamietol vzájomný návrh žalovaného, nakoľko žalovaný nepreukázal dôvody, pre ktoré nemožno od neho spravodlivo žiadať, aby žalobcu naďalej nezamestnával. Naopak bolo by v rozpore s dobrými mravmi, a rozhodnutie súdu, by bolo formálne, ak by sa

žalobca nemohol vrátiť na svoju pôvodnú pracovnú pozíciu, ktorú dlhodobo 24 rokov vykonával a má záujem vykonávať naďalej. Ani skutočnosť, že funkciu náčelníka mestskej polície aktuálne vykonáva iná osoba, nie je dôvodom, pre ktorý by súd návrhu vyhovel, keďže je v kompetencii mestského zastupiteľstva žalovaného rozhodnúť o jeho odvolaní z funkcie.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

47. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Zastavenie konania v časti o náhradu nemajetkovej ujmy procesne zavinil žalobca späťvzatím žaloby. K čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo po jej doručení žalovanému. Nakoľko však žaloba bola v časti predmetného nároku neurčitá (nebola vyčíslená výška požadovanej nemajetkovej ujmy a nárok nebol skutkovo odôvodnený) žalobca sa vo vyjadrení k žalobe k tomuto nároku vecne nevyjadril, v dôsledku čoho mu trovy nevznikli. Preto súd rozhodol, že v rozsahu, v akom bolo konanie zastavené, žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

49. V prevyšujúcej časti, okrem nároku vylúčeného na samostatné konanie, mal žalobca plný úspech, preto mu súd podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanému právo na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania.

50. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (365 ods. 2 CSP).

V Košiciach dňa 23. októbra 2019

JUDr. Eva Kerecmanová
sudca

Za správnosť vyhotovenia:
Božena Schönfeldová